

Vastaus valtuustoaloitteeseen perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämiseksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Aluevaltuusto 21.04.2026 § 18

Selostus

Valtuuston kokouksessa 21.4.2026 on jätetty valtuustoaloite perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Valtuustoaloitteen on jättänyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä.

Valtuustoaloite:

”Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä, ja niiden määrä on lisääntynyt toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kustannuksella. Erityisesti nuorten ja naisten kohdalla esiintyy paljon määräaikaista työsuhteita. Nyt maan hallitus on esittänyt uutta sääntelyä, jonka mukaan työnantaja voisi jatkossa solmia määräaikaisen työsopimuksen enintään vuoden ajaksi ilman perusteltua syytä. Asiantuntijoiden arvioiden ja poliittisten naisjärjestöjen, myös hallituspuolueiden omien järjestöjen, mukaan esitys lisää merkittävästi raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä.

Hallitus on tunnustanut nämä ongelmat myös omassa esityksessään. Vuoden 2024 väestötutkimuksen mukaan joka neljäs raskaana oleva on kokenut raskaus syrjintää. Tasa-arvovaltuutetun mukaan palkkasyrjintää koskevista yhteydenotoista noin 70 prosenttia liittyi syrjintään raskauden tai perhevapaan vuoksi. Raskaus syrjintä Suomessa -tutkimuksen mukaan yleisin raskaus syrjinnän muoto on määräaikaisen työsuhteen jatkamatta jättäminen.

Julkisella sektorilla määräaikaishuomioita käytetään jo nyt huomattavasti yksityistä sektoria enemmän. Tilastokeskuksen mukaan julkisella sektorilla määräaikaisten työsopimusten osuus oli 24,8 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 13,0 prosenttia vuonna 2023.

Lukumääräisesti määräaikaisessa työsuhteessa oli julkisella sektorilla 163 000 ja yksityisellä sektorilla 210 000 palkansaajaa. Ehdotettu muutos heikentäisi erityisesti nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja lisäisi epävarmuutta hyvinvointialueen työpaikoilla, joilla henkilöstön pysyvyys, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi ovat kriittisiä palveluiden laadulle. Hyvinvointialueen tulee toimia esimerkkinä vastuullisesta ja yhdenvertaisesta työnantaja -politiikasta, joka tukee henkilöstön hyvinvointia ja pysyvyyttä sekä vahvistaa työnantajamielikuvaa.

Edellä todetun perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että:

1. Kanta-Hämeen hyvinvointialue sitoutuu olemaan ottamatta käyttöön perustettomia määräaikaista työsuhteita, vaikka laki tämän mahdollistaisi.
2. Perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen sisällytetään hyvinvointialueen omistaja- ja henkilöstöstrategioihin.

Forssassa 21.4.2026”

Toimivallan peruste	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §
Puheenjohtajan päätösesitys	Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.
Päätös	Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 11.05.2026 § 200

Valmistelija	Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska@omahame.fi
Selostus	Aluevaltuuston kokouksessa 21.4.2026 on jätetty valtuustoaloite perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämiseksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueella (JS)
Toimivallan peruste	Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §
Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys	Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen konserni- ja tukipalveluiden toimialalle valmisteltavaksi.
Päätös	Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 19.10.2026
3908/00.01.03.00/2026

Valmistelija	toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, jussi.savola(at)omahame.fi, henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen, puh. 050 306 1264, johanna.bjerregardmadsen(at)omahame.fi
---------------------	---

Selostus

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue sitoutuisi ottamatta käyttöön perusteettomia määräaikaista työsuhteita sekä sisällyttäisi tätä koskevan kiellon omistaja- ja henkilöstöstrategioihin.

Aloitteessa viitataan lainsäädäntömuutokseen, jonka perusteella määräaikainen työsopimus voitaisiin tietyissä tilanteissa tehdä ilman perusteltua syytä. 1.6.2026 voimaan tulleen työsopimuslain muutoksen mukaan työnantaja voi tehdä työntekijän kanssa määräaikaisen työsopimuksen ilman lain aiemmin edellyttämää perusteltua syytä silloin, kun kyse on työnantajan ja työntekijän välisestä ensimmäisestä työsuhteesta tai kun osapuolten edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut vähintään viisi vuotta. Tällöin työnantajan ei myöskään tarvitse arvioida työvoimatarpeen pysyvyyttä. Tällainen määräaikainen työsopimus voidaan tehdä enintään yhden vuoden ajaksi. Muutos koskee työsuhteisia työntekijöitä, eikä se muuta viranhaltijoita koskevaa sääntelyä. Työsopimuslain muutoksen tarkoituksena on hallitusohjelman mukaisesti purkaa työllistämisen esteitä.

Ilman perustetta tehtyyn määräaikaiseen työsopimukseen liittyy myös työnantajavelvoitteita. Työnantajan on ennen työsopimuksen päättymistä annettava perusteltu selvitys mahdollisuudesta jatkaa työsuhdetta toistaiseksi voimassa olevana työsopimuksena tai määräaikaisena työsopimuksena, jossa on perusteltu syy. Työntekijän pyynnöstä selvitys on annettava kirjallisesti kuukauden kuluessa. Lisäksi ilman perustetta tehtyyn määräaikaiseen työsopimukseen liittyy myös työn tarjoamisvelvollisuus. Työnantajalla on tietyin edellytyksin velvollisuus tarjota työntekijälle työtä, mikäli se työsuhteen päättyessä harkitsee rekrytoivansa työntekijöitä kyseiseen tai vastaavan kaltaiseen tehtävään. Velvollisuuden kesto on kolmasosa työntekijän kanssa tehdyn työsopimuksen kestosta eli esimerkiksi 12 kuukauden työsuhteessa työnantajan velvollisuus tarjota työtä on neljä kuukautta. Työntekijällä ja työnantajalla on mahdollisuus irtisanoa ilman perusteltua syytä tehty määräaikainen työsopimus, joka on kestänyt vähintään kuusi kuukautta.

Määräaikaisen henkilöstön osuus Kanta-Hämeen hyvinvointialueen koko henkilöstöstä vuoden 2024 henkilöstökertomuksen mukaan oli 18 % ja vuoden 2025 henkilöstökertomuksen mukaan 16,5 %. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suurin osa määräaikaisista palvelussuhteista tehdään erilaisiin sijaisuuksiin. Muita harvemmin käytettäviä määräaikaisuuden perusteita ovat opintoihin liittyvät harjoittelut ja oppisopimuskoulutukset, määräaikaisiin tehtäväjärjestelyihin ja rekrytointitilanteisiin liittyvät järjestelyt sekä projektiluonteiset tehtävät. Hyvinvointialueen työnantajapoliittisena linjauksena on, että määräaikaiset työsopimukset tehdään perustellusta syystä. Työsopimuslain 1 luvun 3 §:n mahdollistamaa ilman perusteltua syytä tehtävää määräaikaista työsopimusta käytetään ainoastaan, jos sille on yksittäistapauksessa työnantajan toiminnan kannalta erityinen peruste. Linjausta puoltavat myös ilman perusteltua syytä tehtäviin sopimuksiin liittyvät edellä mainitut erityiset selvitys- ja työn tarjoamisvelvoitteet.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue tunnistaa valtuustoaloitteessa esiin nostetun tavoitteen edistää henkilöstön yhdenvertaista kohtelua, työurien vakautta ja hyvää henkilöstökokemusta. Hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikan tavoitteena on kasvattaa vakinaisen henkilöstön osuutta silloin, kun tehtävien luonne mahdollistaa pysyvän palvelussuhteen. Vakinaiset palvelussuhteet tukevat henkilöstön saatavuutta ja pitovoimaa, osaamisen kehittämistä sekä palveluiden jatkuvuutta. Aloitteessa esitettyä erillistä kirjausta omistaja- ja

henkilöstöstrategioihin ei kuitenkaan pidetä tarkoituksenmukaisena. Hyvinvointialueen omia palvelussuhteita koskeva kysymys kuuluu henkilöstöpolitiikkaan eikä omistajaohjaukseen, ja henkilöstöstrategia asettaa henkilöstöpolitiikan yleiset tavoitteet yksittäisten sopimustyyppien sijaan. Aloitteen tavoite pyritään toteuttamaan palvelussuhteita koskevalla ohjeistuksella. Hyvinvointialue sitoutuu toimimaan työnantajana voimassa olevan lainsäädännön, tasa-arvolain, yhdenvertaisuuslain sekä hyvän henkilöstöpolitiikan mukaisesti, ja hyvinvointialueen palvelussuhteisiin liittyvä ohjeistus on koottu jokaisen lähijohtajan käytettävissä olevaan palvelussuhdekäsikirjaan. Palvelussuhteita koskevat ratkaisut tehdään aina lainsäädäntöä noudattaen ja henkilöstön tasapuolinen kohtelu huomioiden.
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäätö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta